

6.12.2013

A7-0398/ 001-001

ИЗМЕНЕНИЕ 001-001

внесено от Комисията по икономически и парични въпроси

Доклад

Юрген Клуге

Разплащателни сметки

A7-0398/2013

Предложение за директива (COM(2013)0266 – C7-0125/2013 – 2013/0139(COD))

Изменение 1

ИЗМЕНЕНИЯ, ВНЕСЕНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ*

към предложението на Комисията

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**относно предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета
относно съпоставимостта на таксите по платежните сметки, прехвърлянето на
платежни сметки и достъпа до платежни сметки за основни операции**

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹,

---

* Изменения: нов или изменен текст се обозначава с получер курсив; заличаванията се посочват със символа ■ .

в съответствие с обикновената законодателна процедура²,

като имат предвид, че:

- (1) В съответствие с член 26, параграф 2 отДФЕС вътрешният пазар обхваща пространство без вътрешни граници, в което е осигурено свободното движение на стоки, хора, услуги и капитали. Фрагментираният вътрешен пазар е в ущърб на конкурентоспособността, растежа и създаването на работни места в Съюза. Премахването както на преките, така и на косвените пречки пред правилното функциониране на вътрешния пазар е от съществено значение за неговото цялостно изграждане. Действията на *Съюза* по отношение на вътрешния пазар в сектора на финансовите услуги на дребно вече значително допринесоха за подобряване на трансграничната дейност на доставчиците на платежни услуги, разширяване на възможностите за избор за потребителите и повишаване на качеството и прозрачността на офертите.
- (2) Във връзка с това в Директива 2007/64/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2007 г. относно платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 97/7/ЕО, 2002/65/ЕО, 2005/60/ЕО и 2006/48/ЕО и за отмяна на Директива 97/5/ЕО³ („Директива относно платежните услуги“) [...] се определят основни изисквания за прозрачност по отношение на таксите, събирани от доставчиците на платежни услуги във връзка с услугите, предлагани по платежните сметки. В резултат на това дейността на доставчиците на платежни услуги беше съществено улеснена посредством създадените единни правила по отношение на предоставянето на платежните услуги и на свързаната с тях информация, намалената административна тежест и икономииите на разходи.
- (2а) *Безпрепятственото функциониране на вътрешния пазар и развитието на модерна, социално приобщаваща икономика зависят във все по-голяма степен от универсалното предлагане на платежни услуги. Предвид факта, че в съответствие с пазарната логика доставчиците на платежни услуги са склонни да се концентрират върху привлекателните от търговска гледна точка потребители и на практика не дават на уязвимите потребители същия набор от продукти, в това отношение новото законодателство трябва да е част от интелигентната икономическа стратегия за Съюза.*
- (3) *Както обаче е посочено в резолюцията на Европейския парламент от 4 юли 2012 г., съдържаща препоръки към Комисията относно достъпа до основни банкови услуги⁴, за подобряването и развитието на вътрешния пазар на банкови услуги на дребно трябва да бъде направено още. Подобни промени следва да вървят ръка за ръка с привеждането на финансовия сектор в Съюза в услуга на предприятията и потребителите. Понастоящем липсата на прозрачност и съпоставимост на таксите, както и трудностите при прехвърлянето на платежните сметки продължават да издигат бариери пред разгръщането на един напълно интегриран пазар. Трябва да се разреши проблемът с разликите в качеството*

---

¹ Все още непубликувано в ОВ.

² Позиция на Европейския парламент от....

³ ОВ L 319, 5.12.2007 г., стр. 1.

⁴ *Приети текстове, P7_TA(2012)0293.*

на продуктите и с ниските нива на конкуренция в банкирането на дребно, както и да се постигнат стандартите за високо качество.

- (4) Съществуващите понастоящем условия на вътрешния пазар могат да ограничат доставчиците на услуги при упражняването на свободния им избор на установяване или предоставяне на услуги в рамките на Съюза, тъй като привличането на клиенти е трудно при навлизането на нов пазар. То често е свързано и с големи инвестиции, които са оправдани само ако доставчикът предвижда достатъчно възможности и съответно търсене от страна на потребителите. Ниската мобилност на потребителите по отношение на финансовите услуги на дребно се дължи до голяма степен на липсата на прозрачност и съпоставимост на таксите и предлаганите услуги, както и на трудностите при прехвърлянето на платежните сметки. Тези фактори обуславят също така свиване на търсенето, още повече в трансграничен контекст.
- (5) Освен това съществени пречки пред изграждането на вътрешния пазар в сферата на платежните сметки могат да възникнат при фрагментиране на съществуващите правни уредби в отделните държави членки. Налице са различия в съществуващите на национално равнище разпоредби по отношение на платежните сметки, и по-специално по отношение на съпоставимостта на таксите и прехвърлянето на платежните сметки. По отношение на прехвърлянето на сметки липсата на единни задължителни мерки на равнището на *Съюза* беше причина за несходства в националните практики и мерки. Тези разлики са още по-ясно изразени, що се отнася до съпоставимостта на таксите, за която на равнището на *Съюза* не съществуват никакви мерки, дори въз основа на саморегулиране. Ако предвид факта, че банките имат склонността да съобразяват практиките си с националните пазари, в бъдеще тези различия се разраснат, това ще доведе до повишаване на разходите за извършване на дейност в друга държава спрямо разходите за местните доставчици и така ще направи осъществяването на стопанска дейност зад граница по-малко привлекателно. Трансграничната дейност в рамките на вътрешния пазар е възпрепятствана от пречките, които стоят пред възможността на потребителите да откриват платежни сметки зад граница. Съществуващите рестриктивни критерии за допустимост могат да попречат на гражданите на *Съюза* да се придвижват свободно в рамките на *Съюза*. Предоставянето на достъп до платежна сметка за всички потребители ще им даде възможност за участие на вътрешния пазар и за оползотворяване на предимствата на вътрешния пазар.
- (6) Освен това, тъй като част от потенциалните клиенти не откриват сметки, защото им е отказано или защото липсва предлагане на подходящи продукти, потенциалното търсене на свързани с платежните сметки услуги в *Съюза* понастоящем не е напълно използвано. По-широкото участие на потребителите на вътрешния пазар допълнително ще стимулира доставчиците на платежни услуги да навлязат на нови пазари. Същевременно създаването на условия, които позволяват на всички потребители да получат достъп до платежна сметка, е необходимо за насърчаване на тяхното участие на вътрешния пазар и за предоставянето на възможност да се възползват от предимствата, които вътрешният пазар носи.

- (7) Решаването на проблемите с прозрачността и съпоставимостта беше предвидено в инициатива за саморегулиране, предприета от страна на банковия сектор. Окончателно споразумение по този въпрос обаче не беше постигнато. По отношение на прехвърлянето на платежни сметки общите принципи, разработени през 2008 г. от Комитета на европейската банкова индустрия, предлагат примерен механизъм за прехвърляне на банкови сметки при доставчици на платежни услуги, намиращи се на територията на една и съща държава членка. Поради необвързващия им характер обаче тези принципи се прилагат непоследователно в рамките на *Съюза*, а резултатите са незадоволителни. Освен това те касаят само прехвърлянето на банкови сметки на национално равнище и не се отнасят до прехвърлянето на сметки зад граница. Накрая, що се отнася до достъпа до платежна сметка за основни операции, [...] в Препоръка 2011/442/ЕС на Комисията [...] ¹ държавите членки се приканват да предприемат необходимите мерки, за да гарантират нейното изпълнение не по-късно от шест месеца след датата на публикуването ѝ. До този момент само няколко държави членки прилагат основните принципи на препоръката.
- (8) ***За постигане на ефективна и безпрепятствена финансова мобилност в дългосрочен план*** е от решаващо значение да се създаде единен набор от разпоредби за преодоляването на проблемите, свързани с ниската мобилност на клиентите, и по-специално за постигането на по-добра съпоставимост на свързаните с платежните сметки услуги и такси, както и за стимулиране на прехвърлянето на платежните сметки и предотвратяването на ситуации, в които потребителите, желаещи да открият платежна сметка зад граница, са дискриминирани въз основа на своето местопребиваване. Също така от съществено значение е да се приемат подходящи мерки за насърчаване на участието на потребителите на пазара на платежни сметки. Тези мерки ще стимулират навлизането на доставчици на платежни услуги на вътрешния пазар и ще осигурят равни условия, като по този начин ще се засили конкуренцията и ще се осигури по-ефективно разпределение на ресурсите в рамките на финансовия пазар на дребно в *Съюзав* полза както на предприятията, така и на потребителите. В допълнение, прозрачността по отношение на информацията за таксите и възможностите за прехвърляне на платежна сметка, в съчетание с правото на достъп до основни услуги по платежните сметки, ще дадат възможност на гражданите на *Съюза* да се движат свободно и по-лесно да закупуват стоки и услуги в рамките на *Съюза*, като по този начин се възползват от един напълно функциониращ вътрешен пазар в областта на финансовите услуги на дребно, и ще допринесат за ***развитието на електронната търговия и за допълнителното развитие на вътрешния пазар.***
- (8а) ***Също така е от съществено значение да се гарантира, че настоящата директива не възпрепятства иновациите в областта на финансовите услуги на дребно. Всяка година се утвърждават нови технологии, като те могат да направят съществуващия модел на платежни сметки неактуален. По-специално мобилните банкови услуги, услугите посредством мрежи с равноправен достъп и платежните карти за съхраняване на стойност трябва да бъдат насърчавани като алтернатива на традиционните банкови услуги.***

---

¹ ОВ L 190 ,21.7.2011 г., стр. 87.

- (9) Настоящата директива се прилага по отношение на платежните сметки на потребителите. Следователно сметките на предприятията, включително малките или микропредприятията, са извън нейния обхват, освен ако се касае за сметки, притежавани в лично качество. Освен това настоящата директива не обхваща спестовните сметки, по които платежните операции могат да бъдат по-ограничени. **Също така настоящата директива не обхваща кредитните карти, които не са от основно значение за постигането на заложените в нея цели за засилване на финансовото приобщаване и функционирането на вътрешния пазар.**
- (10) Определенията в настоящата директива са съгласувани с използваните в други законодателни актове на Съюза, и по-специално в Директива 2007/64/ЕО и в Регламент (ЕС) № 260/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2012 г. за определяне на технически и бизнес изисквания за кредитни преводи и директни дебити в евро и за изменение на Регламент (ЕО) № 924/2009¹.
- (11) За потребителите е изключително важно да разбират таксите по платежните сметки, за да могат да сравняват офертите на различните доставчици на платежни услуги и да направят информиран избор за това коя сметка е най-подходяща от гледна точка на техните нужди. Съпоставянето на таксите е невъзможно, ако за едни и същи услуги доставчиците използват различна терминология и представят информацията в различен формат. Стандартизираната терминология, в съчетание с представена в единен формат информация относно таксите за най-представителните услуги, **свързани с платежни сметки**, може да улесни потребителите както при разбирането, така и при съпоставянето на таксите.
- (12) Потребителите биха имали най-голяма полза от информация, която е **възможно най-кратка, стандартизирана** и лесна за съпоставяне между различните доставчици на платежни услуги. Инструментите, с които потребителите разполагат за съпоставянето на офертите за платежни сметки, **следва да бъдат разнообразни и трябва да се проведе потребителско изпитване. На този етап** е необходимо в рамките на държавите членки да се стандартизира терминологията за таксите по отношение само на най-представителните понятия и определения, с цел да се **улесни бързото им прилагане.**
- (13) Терминологията относно таксите следва да бъде определяна от националните компетентни органи, като се предвиди възможност за отчитане на особеностите на местните пазари. Когато е възможно, терминологията по отношение на таксите следва да бъде стандартизирана на равнището на Съюза, като по този начин ще се осигури възможност за съпоставяне в целия Съюз. Европейският надзорен орган (Европейският банков орган) („ЕБО“) следва да изготви насоки, с помощта на които да помогне на държавите членки да определят **най-широко използваните** услуги, които **са свързани с най-много разходи за потребителите** на национално равнище. **С цел ефективното прилагане на стандартизираната терминология, определенията следва да бъдат достатъчно широки.**

---

¹ OBL 94, 30.3.201 г. 2, стр. 22.

- (14) След като националните компетентни органи изготвят предварителни списъци с най-представителните услуги, **свързани с платежни услуги**, на национално равнище, наред със съответните термини и определения, Комисията следва да ги прегледа, за да определи, посредством делегирани актове, услугите, които са общи за мнозинството от държавите членки, и да предложи стандартизирани на равнището на *Съюза* термини .
- (15) За да улеснят потребителите при съпоставянето на таксите по платежните сметки в рамките на вътрешния пазар, доставчиците на платежни услуги следва да им предоставят **документ с изчерпателна информация за таксите, посочващ таксите за всички услуги, свързани с платежната сметка, включени в списъка на най-представителните услуги, както и всякакви допълнителни такси, които са приложими за сметката. По възможност документът с информация за таксите следва да използва стандартизираните термини и определения, установени на равнището на ЕС**. Това ще допринесе за създаването на условия на равнопоставеност между кредитните институции, които се конкурират на пазара на платежни сметки. За да могат потребителите по-добре да разбират таксите, които следва да плащат за своята платежна сметка, те трябва да разполагат с речник, в който **ясно, без използването на технически термини и недвусмислено** да бъдат обяснени поне услугите, **свързани с платежната сметка, и свързаните с това определения и пояснения**. Речникът следва да бъде полезен инструмент за потребителите, който ги улеснява в разбирането на смисъла на таксите и им осигурява възможности за избор в рамките на по-широк набор от оферти за платежни сметки. Също така е необходимо да се въведе задължението доставчиците на платежни услуги да информират потребителите **безплатно и** веднъж годишно за всички такси **и лихви, прилагани** по техните сметки. Необходимо е да се предоставя последваща информация в специално изготвено за целта сведение. Сведението за лична сметка следва да съдържа пълна информация за **натрупаните лихви**, начислените такси **и предизвестия за изменения в таксите или лихвените проценти**. Потребителят **следва да получи необходимата информация, която да му даде** възможност да разбере за каква такса **и лихва** се отнася всеки от разходите и да прецени дали е необходимо да промени модела си на потребление или да се прехвърли към друг доставчик.
- (16) За да бъдат удовлетворени нуждите на потребителите, е необходимо да се гарантира, че информацията за таксите е точна, ясна и съпоставима. Следователно **ЕБО, след консултация с националните органи и след потребителско изпитване, разработва проекти на технически стандарти за изпълнение относно стандартизиран формат на представяне** на документа с информация за таксите и сведението за таксите **и общите знаци**, за да се гарантира, че информацията е разбираема и съпоставима за потребителите. Документът с информация за таксите и сведението за таксите следва ясно да се отличават от останалите документи.
- (17) С цел да се гарантира [...] последователно използване в целия Съюз на приложимата на равнището на *Съюза* терминология, държавите членки следва да установят задължение за доставчиците на платежни услуги при кореспонденцията с потребителите да използват приложимата на равнището на *Съюза* терминология, заедно с останалата национална стандартизирана

терминология, установена в предварителния списък, включително в документа с информация за таксите и сведението за таксите. Доставчиците на платежни услуги следва да **могат да използват търговски наименования** в документа с информация за таксите **или в** сведението за таксите, **за да обозначат своите услуги или платежни сметки, при условие че това допълва стандартизираната терминология и служи като второстепенно обозначаване на услугите или предлаганите сметки.**

- (18) **Независимите уебсайтове** за съпоставяне на такси са ефективно средство за потребителите при оценката на предимствата на различните оферти за платежни сметки, предлагани в единното пазарно пространство. **Подобни уебсайтове** могат да осигурят баланс между необходимостта от кратка и ясна и същевременно пълна и изчерпателна информация, давайки възможност на ползвателите при наличие на интерес да получат по-подробни данни. Чрез тях могат да бъдат снижени и разходите за набиране на информация, тъй като на потребителите няма да се налага да събират информацията поотделно от различните доставчици на платежни услуги. **От първостепенно значение е информацията, предоставена на такива уебсайтове, да бъде надеждна, безпристрастна и прозрачна, а потребителите да бъдат уведомени за наличието на уебсайтовете. Във връзка с това компетентните органи следва активно да информират обществеността относно подобни уебсайтове.**
- (19) За да получат безпристрастна информация относно **начисляваните такси и лихвените проценти, прилагани по платежни сметки**, потребителите следва да имат достъп до уебсайтове за съпоставяне на такси, които са **общественодостъпни и** независими от доставчиците на платежни услуги. Следователно държавите членки следва да гарантират, че **потребителите имат свободен достъп до** най-малко един **независим и общественодостъпен** уебсайт **■** на съответната им територия. Уебсайтовете за съпоставяне на такси могат да бъдат поддържани от **или от името на** компетентните органи, други публични органи и/или акредитирани частни оператори. **Цел да се повиши доверието на потребителите в другите налични уебсайтове за съпоставяне на такси**, държавите членки следва да създадат схема за доброволна акредитация, чрез която частните оператори на уебсайтове за съпоставяне на такси да могат да кандидатстват за акредитация в съответствие с определени критерии за качество. В случай че не бъде акредитиран уебсайт, поддържан от частен оператор, уебсайтът за съпоставяне на такси следва да бъде създаден от **или от името на** компетентен орган или от друг публичен орган. Създадените по този начин уебсайтове също трябва да отговарят на критериите за качество.
- (20) Широко разпространена е практиката доставчиците на платежни услуги да предлагат платежни сметки като част от пакети, в които са включени други финансови продукти или услуги. Тази практика може да бъде начин доставчиците на платежни услуги да разнообразят предлагането си и да се конкурират помежду си и в крайна сметка може да бъде от полза за потребителите. Според проведено през 2009 г. проучване на Комисията относно обвързаните продажби във финансовия сектор, както и съгласно други консултации и подадени потребителски жалби по този въпрос, доставчиците на платежни услуги може да предлагат банкови сметки в пакет заедно с други

продукти, които потребителите обаче не желаят и които не са от съществено значение за платежните сметки, като например услуги за жилищно застраховане. Освен това наблюденията показват, че тези практики могат да ограничат прозрачността и съпоставимостта на цените, както и избора на потребителите и да повлияят отрицателно на тяхната мобилност. Следователно държавите членки следва да гарантират, че когато доставчиците на платежни услуги предлагат платежни сметки като част от пакети, на потребителите се предоставя информация **дали е възможно** платежната сметка **да се закупи отделно и ако е така, информацията относно приложимите разходи и такси, свързани с всеки един или всяка една** от другите включени в пакета финансови **продукти или услуги.** ■

- (21) Потребителите [...] са мотивирани да прехвърлят платежната си сметка само ако тази процедура не е твърде обременяваща от административна или финансова гледна точка. Процедурата по прехвърляне на платежна сметка към друг доставчик на платежни услуги трябва да бъде ясна, бърза **и безопасна**. Ако за прехвърлянето на платежна сметка доставчиците на платежни услуги начисляват такси, те **следва да са разумни и в съответствие с член 45, параграф 2 от Директива 2007/64/ЕО**. С цел да се постигне положителен ефект по отношение на конкуренцията, прехвърлянето на платежните сметки следва да бъде улеснено и на трансгранично равнище. Като се има предвид, че прехвърлянето на платежните сметки зад граница може да се окаже по-сложно, отколкото на национално ниво, и може да се наложи доставчиците на платежни услуги да приспособят и прецизират своите вътрешни процедури, следва да бъдат предвидени по-дълги **преходни периоди във връзка с услугата по прехвърляне между доставчици на платежни услуги, намиращи се в различни държави членки.**
- (21a) **По отношение на прехвърлянето на платежни сметки, при което и двата доставчика на платежни услуги се намират на тяхна територия, държавите членки могат да установят или поддържат разпоредби, различаващи се от посочените в настоящата директива, ако това е недвусмислено в интерес на потребителите.**
- (22) Процедурата за прехвърляне на платежни сметки следва да бъде възможно най-опростена за потребителя. Съответно държавите членки следва да гарантират, че приемащият доставчик на платежни услуги е този, който започва процедурата по прехвърлянето и я управлява от името на потребителя.
- (23) **Като общо правило и при условие че потребителят даде своето съгласие, приемащият доставчик на платежни услуги следва да прехвърли от името на потребителя периодичните плащания, както и всякакво положително салдо по сметката, като в идеалния случай това следва да стане в рамките на една среща с приемащия доставчик на платежни услуги.** За тази цел потребителите следва да могат да подпишат само един документ, с който **дават или не дават** своето съгласие за извършването на посочените по-горе задачи. Преди да даде съгласието си, потребителят следва да бъде уведомен за всички стъпки на процедурата, необходими за извършване на прехвърлянето на платежната сметка.

- (24) За успешното изпълнение на процедурата е необходимо съдействие от страна на прехвърлящия доставчик на платежни услуги. Приеманият доставчик на платежни услуги следва да **може да поиска от потребителя или, при необходимост**, от прехвърлящия доставчик на платежни услуги **да предостави** цялата информация, която счита за необходима за възобновяване на периодичните плащания по новата платежна сметка. Тази информация обаче не следва да превишава това, което е необходимо за прехвърлянето на платежната сметка, а приеманият доставчик на платежни услуги не следва да изисква несъществена с оглед на целта информация.
- (25) На потребителите не следва да се налага да заплащат глоби или да бъдат ощетявани финансово по друг начин в резултат на неточно изпълнени входящи кредитни преводи или директни дебити. Това важи в още по-голяма степен по отношение на определени категории платци и получатели, например предприятията за комунални услуги, които използват електронни средства (например бази данни) за съхраняване на информация за сметките на потребителите и извършват голям обем периодични операции с много на брой потребители.
- (26) Държавите членки следва да гарантират, че потребителите, които възнамеряват да открият платежна сметка, не са обект на дискриминация въз основа на своята националност или местопребиваване. От една страна, за доставчиците на платежни услуги е важно да гарантират, че техните клиенти не използват финансовата система за незаконни цели, като например измами, изпиране на пари или финансиране на тероризъм, но от друга те не следва да създават пречки за потребителите, които желаят да се възползват от предимствата на *вътрешния* пазар, като закупуват платежни сметки зад граница.
- (27) Потребителите, които законно пребивават в Съюза, **не следва да бъдат дискриминирани въз основа на своето гражданство или местопребиваване, или на каквото и да било друго основание, посочено в член 21 от Хартата на основните права на Европейския съюз, когато подават искане за откриване или при използване на** платежна сметка **в рамките на Съюза. Освен това държавите членки следва да гарантират** достъп до **платежни сметки за основни операции**, независимо от финансовото положение **на потребителя**, като например **тяхната заетост, равнище на доходите, кредитна история или неплатежоспособност** на физическо лице.
- (28) Държавите членки следва да гарантират, че **на потребителите се предлагат платежни сметки за основни операции, както са посочени в настоящата директива, от всички доставчици** на платежни услуги, **които извършват дейност в областта на общите платежни услуги на дребно и които предлагат** платежни сметки за основни операции **като неразделна част от обичайната си стопанска дейност**. Достъпът до тях не трябва да бъде прекалено труден, нито да е свързан с твърде големи разходи за потребителите. **Правото на достъп до платежна сметка за основни операции във всяка държава членка следва да се предоставя в съответствие с Директива**

2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹, и по-специално във връзка с процедурите за надлежна проверка на клиентите. Същевременно разпоредбите на тази директива не следва да се използват като основание за отказ на потребители, които са по-малко привлекателни от икономическа гледна точка. Следва да бъде въведен механизъм, който помага на потребителите без постоянен адрес, на търсещите убежище лица и на потребителите, които не са получили разрешение за пребиваване, но чието експулсиране е невъзможно поради правни причини, да изпълнят изискванията на глава II от Директива 2005/60/ЕО.

- (28а) *За да бъдат обслужвани потребителите на основни платежни сметки по подходящ начин, държавите членки следва да изискват от доставчиците да гарантират, че съответните служители са подходящо обучени и че няма потенциални конфликти на интереси, които да се отразяват отрицателно на тези клиенти.*
- (29) *Държавите членки следва да могат да изискват доставчиците на платежни услуги да проверяват дали потребителят е титуляр на активна и равностойна платежна сметка на същата територия и да изискват от него да подпише клетвена декларация в този смисъл. Доставчиците на платежни услуги не следва да могат да откажат искане за достъп до платежна сметка за основни операции, освен в конкретно определените в настоящата директива случаи.*
- (29а) *Държавите членки следва да гарантират, че доставчиците на платежни услуги обработват исканията в сроковете, посочени в настоящата директива, и че в случай на отказ доставчиците на платежни услуги уведомяват потребителя за конкретните причини за отказа, освен ако оповестяването на тази информация не би било в противоречие с целите на националната сигурност или на борбата с финансовите престъпления.*
- (30) *На потребителите следва да се гарантира достъп до широка гама от основни платежни услуги. Държавите членки следва да гарантират, че докато потребителят използва платежната сметка за основни операции за лични нужди, няма да има ограничения по отношение на броя на операциите, които ще бъдат предоставени на потребителя по правилата за специалната тарифа, посочени в настоящата директива. За да определят кои операции следва да се считат за операции за лични нужди, държавите членки вземат предвид съществуващото потребителско поведение и обичайната търговска практика. Услугите, свързани с основните платежни сметки, следва да включват възможността за внасяне и теглене на пари. Потребителите следва да могат да извършват основни платежни операции като получаване на доходи или социални плащания, плащане на сметки или данъци и покупка на стоки и услуги, включително чрез директен дебит, кредитен превод или платежна карта. Услугите следва да дават на потребителите възможност за закупуване на стоки и услуги по интернет, както и за даване на платежни*

---

¹ Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2005 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризъм (ОВ L 309, 25.11.2005 г., стр. 15).

нареждания чрез системата за онлайн банкиране на доставчика на платежни услуги, ако той разполага с такава. Платежните сметки за основни операции обаче не следва да бъдат ограничени само до онлайн използване, тъй като това би създавало пречки за потребителите, които нямат достъп до интернет. По платежните сметки за основни операции потребителите не следва да имат достъп до услуга по овърдрафт. Държавите членки могат обаче да дадат възможност на доставчиците на платежни услуги да предлагат **овърдрафт и други кредитни продукти под формата на ясно отделени услуги на клиенти с платежни сметки за основни операции, при условие че достъпът до платежна сметка за основни операции или нейното използване не се ограничава, нито се обуславя от закупуването на такива кредитни услуги. Всички такси, начислявани за тези услуги, следва да бъдат прозрачни и поне толкова изгодни, колкото при обикновената ценова политика на доставчика.**

- (31) За да се гарантира, че възможно най-широк кръг от потребители имат достъп до платежни сметки за основни операции, тези сметки следва да се предоставят безплатно или срещу приемлива такса. **Държавите членки следва да изискват от доставчиците на платежни услуги да гарантират, че платежната сметка за основни операции е винаги платежната сметка с най-ниската такса за предоставяне на минималния пакет от платежни услуги, определен в съответната държава членка.** Освен това начисляването на потребителя допълнителни такси за неспазване на условията по договора също следва да бъдат приемливи **и да не надвишават в никакъв случай таксите съгласно обичайната политика за ценообразуване на доставчика.**
- (32) Доставчикът на платежни услуги следва да отказва откриването на платежна сметка за основни операции или да прекратява договор за такава сметка само при специални обстоятелства, като например **в случай на** неспазване на законодателството относно изпирането на пари и финансирането на тероризма или в областта на предотвратяването и разследването на престъпления. Дори в тези случаи отказът е обоснован само когато потребителят не спазва разпоредбите на посоченото законодателство, а не когато процедурата за проверка на спазването на законодателството е твърде сложна или е свързана с разходи.
- (33) **Държавите членки следва да гарантират, че са въведени мерки за повишаване на осведомеността относно наличието на платежни сметки за основни операции и процедурите и условията за тяхното използване, както са посочени в настоящата директива.** Държавите членки следва да **гарантират, че мерките за комуникация са достатъчни и целенасочени, и по-специално достигат до потребителите без достъп до банкови услуги, уязвимите и мобилните потребители.** Доставчиците на платежни услуги следва **активно да предоставят на потребителите достъпна информация и необходимата помощ във връзка със спецификата на предлаганите платежни сметки за основни операции, свързаните с тях такси** и условията за **тяхното** използване, а също и стъпките, които потребителите следва да предприемат, за да упражнят правото си на достъп до платежна сметка за основни операции. По-специално, потребителите следва да бъдат информирани, че за да имат достъп до платежна сметка за основни операции, не са длъжни да закупуват допълнителни услуги. **С цел да се сведе до минимум рискът за**

потребителите от финансова изолация, държавите членки следва да осигурят по-добро обучение в областта на финансите, включително в рамките на училищното образование, и да вземат мерки за борба срещу свръхзадължността. Освен това държавите членки следва да насърчават провеждането на инициативи от доставчиците на платежни услуги, които са насочени към предоставяне на платежни сметки за основни операции, съчетано с независимо обучение по финансови въпроси.

- (34) Държавите членки следва да определят компетентни органи, които са оправомощени да осигурят прилагането на настоящата директива и на които са предоставени правомощия за разследване и прилагане на законодателството. Определените компетентни органи *следва да са независими от доставчиците на платежни услуги и следва* да разполагат с подходящи ресурси за изпълнението на своите задължения. Държавите членки следва да могат да определят различни компетентни органи за изпълнението на широкообхватните задължения, установени в настоящата директива.
- (35) Потребителите следва да имат достъп до ефикасни и ефективни *извънсъдебни* процедури за *подаване на жалби и* разрешаване на спорове, възникнали във връзка с права и задължения, установени по силата на настоящата директива. *Достъпът до алтернативни процедури за разрешаване на спорове следва да бъде улеснен и компетентните органи следва да изпълняват редица критерии, като например за равнопоставеното представителство на доставчици и потребители.* Достъп до този вид процедури вече е осигурен с Директива 2013/.../ЕС що се отнася до съответните договорни спорове. Потребителите следва да имат достъп обаче до извънсъдебни процедури за разрешаване на спорове също и в случаите на преддоговорни спорове относно права и задължения, възникнали по силата на настоящата директива, например когато на потребителите е отказан достъп до платежна сметка за основни операции. Спазването на разпоредбите на настоящата директива налага обработването на лични данни на потребителите, което е уредено в Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни¹. Следователно в настоящата директива следва бъдат спазени разпоредбите, установени в Директива 95/46/ЕО и в националните закони за нейното прилагане.
- (36) С цел да се постигнат целите, определени в настоящата директива, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функциониране на Европейския съюз във връзка с определяне на стандартизирана терминология на равнището на *Съюза* за платежните услуги, които са общи за няколко държави членки, и съответстващите определения.

- (38) *За първи път* в срок *до* три години от влизането в сила на настоящата директива *и* след това *ежегодно* държавите членки следва да получават на годишна база надеждни статистически данни за функционирането на мерките, които се

¹ ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31.

въвеждат с настоящата директива. Те следва да използват всички релевантни източници на информация и да съобщават тази информация на Комисията.
Комисията следва да представи годишен отчет въз основа на получената информация.

- (39) Следва да бъде извършен преглед на настоящата директива четири години след влизането ѝ в сила, за да бъдат взети под внимание промените на пазара, като например появата на нови видове платежни сметки и платежни услуги, както и промените в други области на правото на Съюза и натрупаният от държавите членки опит. В прегледа следва да се направи оценка на това дали в резултат на въведените мерки е постигнато по-добро разбиране от страна на потребителите по отношение на таксите по платежните сметки, по-добра съпоставимост на платежните сметки и улеснено прехвърляне на тези сметки. В него следва също така да се определи колко платежни сметки за основни операции са били открити, включително от потребителите, които преди това не са притежавали банкова сметка, **за какъв период е притежавана сметка от този тип, колко са отказите за откриване на основни платежни сметки и прекратяванията на подобни сметки и кои са основанията за това, както и какви са свързаните разходи.** Следва да се прецени и дали удълженият срок за доставчиците на платежни услуги, които извършват трансгранично прехвърляне на сметки, да бъде запазен за по-дълъг период от време, както и дали разпоредбите относно информацията, която следва да бъде предоставяна от доставчиците на платежни услуги по отношение на предлаганите пакетни продукти, е достатъчна и дали са необходими допълнителни мерки. Комисията следва да представи доклад на Европейския парламент и на Съвета, придружен, в зависимост от случая, от законодателни предложения.
- (40) Настоящата директива е съобразена с основните права и принципите, възприети в Хартата на основните права на Европейския съюз *в съответствие с член 6, параграф 1 от Договора за Европейския съюз.*
- (41) В съответствие със Съвместната политическа декларация на държавите членки и на Комисията от 28 септември 2011 г. относно обяснителните документи държавите членки се задължават в обосновани случаи да прилагат към съобщението за своите мерки за транспониране един или повече документи, обясняващи връзката между елементите на дадена директива и съответните елементи от националните актове за транспониране. По отношение на настоящата директива законодателят счита представянето на такива документи за обосновано,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ГЛАВА I ПРЕДМЕТ, ПРИЛОЖНО ПОЛЕ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Член 1

Предмет и приложно поле

1. В настоящата директива се определят разпоредби за прозрачност и съпоставимост на таксите, начислявани на потребителите по платежните сметки, които те притежават в рамките на Европейския съюз и които са им предоставени от намиращи се на територията на Съюза доставчици на платежни услуги, както и разпоредби относно прехвърлянето на платежни сметки в рамките на Съюза.
2. С настоящата директива се определя и рамка за разпоредбите и условията, съгласно които държавите членки гарантират правото на потребителите да откриват и използват платежни сметки за основни операции в Съюза.
3. Откриването и използването на платежна сметка за основни операции съгласно настоящата директива се извършва в съответствие с разпоредбите на глава II от Директива 2005/60/ЕО.
- 3а. *Без да се засягат разпоредбите на членове 15—19, платежната сметка за основни операции се счита за платежна сметка за целите на настоящата директива.***
4. Настоящата директива се прилага по отношение на доставчиците на платежни услуги, които се намират на територията на Съюза.

Член 2

Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения [...]:

- а) „потребител“ означава всяко физическо лице, което извършва дейност, различна от неговата търговска дейност, стопанска дейност, занаят или професия;
- аа) „законно пребиваващ“ означава всеки гражданин на Съюза или гражданин на трета държава, пребиваващ законно на територията на Съюза, включително лица, търсещи убежище съгласно Женевската конвенция от 28 юли 1951 г. за статута на бежанците, протоколът към нея от 31 януари 1967 г. и други съответни международни договори;
- б) „платежна сметка“ означава сметка, водена на името на един или повече ползватели на платежни услуги и използвана за изпълнението на платежни операции;

- в) „платежна услуга“ означава платежна услуга съгласно определението в член 4, параграф 3 от Директива 2007/64/ЕО;
- ва) **„услуги, свързани с платежната сметка“ означава всички услуги, свързани с обслужването на платежна сметка, включително платежни услуги и платежни трансакции в обхвата на член 3, буква ж) от Директива 2007/64/ЕО;**
- г) „платежна операция“ означава действие, предприето от платеща или получателя, по внасяне, прехвърляне или теглене на средства, независимо от основното правоотношение между платеща и получателя;
- д) „доставчик на платежни услуги“ означава доставчик на платежни услуги съгласно определението в член 4, параграф 9 от Директива 2007/64/ЕО, **освен за целите на глава IV, съгласно която „доставчик на платежни услуги“ означава всички доставчици на платежни услуги, намиращи се на територията на държавите членки, които извършват дейност в областта на общите платежни услуги на дребно и които предлагат платежни сметки като неразделна част от обичайната си стопанска дейност;**
- е) „платежен инструмент“ означава платежен инструмент съгласно определението в член 4, параграф 23 от Директива 2007/64/ЕО;
- ж) „прехвърлящ доставчик на платежни услуги“ означава доставчик на платежни услуги, от когото се прехвърля информацията за всички периодични плащания или за част от тях;
- з) „приемащ доставчик на платежни услуги“ означава доставчик на платежни услуги, към когото се прехвърля информацията за всички периодични плащания или за част от тях;
- и) „платец“ е физическо или юридическо лице, което е титуляр на платежна сметка и разпорежда изпълнението на платежно нареждане по тази сметка или, когато липсва платежна сметка — физическо или юридическо лице, което дава платежно нареждане към сметката на получателя;
- й) „получател“ означава физическо или юридическо лице, определено като краен получател на средства, които са предмет на платежна операция;
- к) „такси“ означава всички евентуални **плащания и глоби**, които потребителят дължи на доставчика на платежни услуги за **и във връзка с** предоставянето на услуги, **свързани с платежната сметка;**
- ка) **„кредитен лихвен процент“ означава всякакъв лихвен процент, платен на потребителя във връзка с притежаването на финансови средства по платежна сметка;**
- л) „дълготраен носител“ означава всеки инструмент, който позволява на потребителя или на доставчика на платежни услуги да съхранява адресирана до него информация по начин, достъпен за последващи

справки, за период от време, достатъчен за целите, за които е предоставена информацията, и който позволява непроменено възпроизвеждане на съхранената информация;

- м) „прехвърляне на платежна сметка“ означава прехвърляне от един доставчик на платежни услуги към друг, по искане на потребителя, на информацията относно всички или някои нареждания за периодични кредитни преводи, периодични директни дебити и периодични входящи кредитни преводи, извършвани по платежна сметка, със или без прехвърляне на положителното салдо по платежната сметка към новата платежна сметка или закриване на предишната сметка. ***Прехвърлянето не предполага прехвърлянето на договора от прехвърлящия доставчик на платежни услуги към приемащия доставчик на платежни услуги;***
- н) „директен дебит“ означава платежна услуга по задължаване на платежна сметка на платеца, когато платежната операция се извършва по инициатива на получателя въз основа на дадено от платеца съгласие;
- о) „кредитен превод“ е платежна услуга за заверяване на платежна сметка на получателя посредством една или няколко платежни операции, извършвани по платежна сметка на платеца от доставчика на платежни услуги, който води платежната сметка на платеца, въз основа на дадено от платеца разпореждане;
- п) „нареждане за периодични преводи“ означава услуга за заверяване на платежна сметка на получателя на редовни интервали от време посредством една или няколко платежни операции, извършвани по платежна сметка на платеца от доставчика на платежни услуги, който води платежната сметка на платеца, въз основа на дадено от платеца разпореждане;
- р) „средства“ означава банкноти, монети и безналични пари, както и електронни пари съгласно определението в член 2, параграф 2 от Директива 2009/110/ЕО;
- с) „рамков договор“ означава договор за платежни услуги, с който се урежда бъдещото изпълнение на отделни или на поредица от платежни операции и който може да съдържа задължението и условията за откриване на платежна сметка;
- са) ***„работен ден“ означава работен ден съгласно определението в член 4, параграф 27 от Директива 2007/64/ЕО;***

Член 3

Разпоредби за стандартизирана терминология във връзка с платежните сметки

1. Държавите членки гарантират, че компетентните органи, посочени в член 20, съставят предварителен списък ***на най-представителните платежни услуги, за които се събират такси на национално равнище. Списъкът обхваща най-малко 10-те най-представителни услуги, които се предлагат*** на национално

равнище. *Той* съдържа термини и определения за всяка от включените в него услуги, *като на всеки един официален език на държавите членки за всяка услуга се използва само един термин.*

2. За целите на параграф 1 компетентните органи вземат предвид услугите, които:
  - (а) са най-често използвани от потребителите във връзка с техните платежни сметки;
  - (б) носят най-висок разход за потребителите, *като цяло и поединично.*

За да гарантира разумното прилагане на тези критерии за целите на параграф 1 и с цел да бъдат подпомогнати компетентните органи, ЕБО разработва насоки в съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

3. В срок от ... **/12 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива/* държавите членки представят на Комисията предварителните списъци, посочени в параграф 1. *При искане държавите членки предоставят на Комисията допълнителна информация относно данните, въз основа на които те са съставили тези списъци във връзка с критериите, посочени в параграф 2.*
4. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 24 **■**, *които определят*, въз основа на представените съгласно параграф 3 предварителни списъци, стандартизирана терминология на равнището на Съюза за *услугите, свързани с платежни сметки*, които са общи най-малко за мнозинството от държавите членки. Стандартизираната терминология на равнището на Съюза *е ясна и кратка и* включва общи термини и определения за общите услуги, *като на всеки един официален език на държавите членки за всяка услуга се използва само един термин.*
5. След [...] публикуването в *Официален вестник на Европейския съюз* на посочените в параграф 4 делегирани актове всяка държава членка незабавно, *и при всички случаи в срок от един месец*, включва стандартизираната терминология на равнището на Съюза, приета по силата на параграф 4, в предварителния списък по параграф 1 и публикува този списък.

Член 4

Документация за таксите и речник

1. Държавите членки гарантират, че *своевременно* преди сключването на договор за платежна сметка с потребителя доставчиците на платежни услуги предоставят на потребителя документ с *изчерпателна* информация за таксите. *Документът с информация за таксите посочва всички налични услуги, свързани с платежната сметка, които са включени в списъка* на най-представителните платежни услуги, посочен в член 3, параграф 5, и съответните такси за всяка от тези услуги. *Той съдържа също така всички допълнителни такси и лихви, които могат да се прилагат по сметката. С цел документът с информация за таксите да бъде разграничен от търговска или договорна информация, той следва да включва общ знак най-отгоре на първата страница.* *Държавите членки гарантират, че доставчиците на платежни услуги*

информират потребителите за всички промени на таксите , и по целесъобразност предоставят на разположение на потребителите актуализиран документ с информация за таксите.

Когато таксата за дадена услуга е валидна единствено за определени комуникационни канали, като например онлайн комуникация или комуникация посредством клон, или когато таксата е различна, в зависимост от използвания комуникационен канал, това се обозначава недвусмислено в документа с информация за таксите.

- 1а. *Държавите членки гарантират, че доставчиците на платежни услуги не събират такси, които не са посочени в документа с информация за таксите.*
2. Когато една или повече **█** платежни услуги се предлагат като част от пакет от *платежни услуги*, в документа с информация за таксите се посочва *таксата за целия пакет, услугите*, включени в пакета, *както и техния брой, а също* и таксата за всяка услуга, която не е включена в *таксата за пакета*.
- █**
5. Държавите членки гарантират, че доставчиците на платежни услуги предоставят на потребителите речник *с всички услуги*, посочени в параграф 1, и свързаните с тях определения *и пояснения*.

Държавите членки гарантират, че при изготвянето на предоставения съгласно първа алинея речник се използва ясен, недвусмислен и неподвеждащ език, като се избягват техническите термини.
6. Доставчиците на платежни услуги осигуряват *на потребителите и потенциалните потребители* непрекъснат достъп до документа с информация за таксите и речника *в електронен формат на своите уебсайтове, където те следва да са леснодостъпни, включително за лицата, които не са клиенти. Доставчиците на платежни услуги осигуряват безплатен достъп до документа с информация за таксите* върху дълготраен носител в достъпни за потребителите помещения, *като при поискване и речникът се предоставя върху дългосрочен носител.*
7. *След консултация с националните органи и след потребителско изпитване, ЕБО разработва проекти на технически стандарти за изпълнение относно стандартизиран формат на представяне* на формата на документа с информация за таксите *и неговия общ знак.*

ЕБО представя на Комисията тези проекти на технически стандарти за изпълнение до ... [12 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива].

На Комисията се предоставят правомощия за приемане на посочените в първа алинея технически стандарти за изпълнение в съответствие с член 15 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

Член 5
Сведение за таксите.

1. Държавите членки гарантират, че най-малко веднъж годишно доставчиците на платежни услуги **безплатно** предоставят на потребителите сведение за всички такси, платени от тях, **и всички лихвени проценти, приложени** по техните платежни сметки.

Договарящите се страни се споразумяват относно комуникационните канали, които ще бъдат използвани с цел предоставяне на потребителя на сведението за таксите. Сведението се предоставя в хартиен формат при искане от страна на потребителя.

2. Посоченото в параграф 1 сведение съдържа следната информация:
  - а) единичната такса, начислена за всяка услуга, **както и** колко пъти услугата е била използвана през съответния период, **или в случаите, когато услугите са били в пакет, начислената такса за целия пакет;**
  - б) общият размер на платените такси за всяка предоставена услуга през съответния период, **по целесъобразност, като се отчитат специфичните структури на таксите, свързани с пакетите от услуги;**
    - ба) **процентът на лихвата по овърдрафт, прилаган във връзка със сметката, броят дни, в които е бил теглен овърдрафт, и общият размер на начислената лихва, свързана с овърдрафта през съответния период;**
    - бб) **кредитният лихвен процент, прилаган по отношение на сметката, средното салдо и общият размер на лихвата, натрупана през съответния период;**
  - в) **общото салдо (положително или отрицателно) след приспадане на всички такси и прилагане на лихвата, натрупана във връзка с използването на сметката през съответния период;**
  - ва) **предварително уведомление относно очаквани изменения на таксите и лихвите през следващия период.**

4. След консултация с националните органи и след потребителското изпитване ЕБО разработва технически стандарти за изпълнение относно стандартизиран формат на представяне на формата на сведението за таксите и неговия общ знак.

ЕБО представя на Комисията тези проекти на технически стандарти за изпълнение до ... *12 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива].

На Комисията се предоставят правомощия за приемане на посочените в първа алинея технически стандарти за изпълнение в съответствие с член 15 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

Член 6

Съобщения, в които се използва стандартизирана терминология

1. Държавите членки гарантират, че **във всички съобщения до потребителите, включително в съобщенията за договори и в маркетинговите материали**, доставчиците на платежни услуги използват **по целесъобразност стандартизираната терминология, съдържаща се в списъка на най-представителните** услуги, свързани с платежна сметка, посочен в член 3, параграф 5.
2. Като наименование на своите услуги **или платежни сметки в маркетинговите материали до клиентите си** доставчиците на платежни услуги могат да използват търговски марки, при условие че **ясно** посочат, когато е приложимо, съответстващия им термин от **изчерпателния списък със стандартизираната терминология**, посочен в член 3, параграф 5. Доставчиците на платежни услуги **могат да** използват търговски наименования в документа с информация за таксите или в сведението за таксите, **при условие че това допълва стандартизираната терминология и служи като второстепенно обозначаване на услугите или предлаганите сметки.**

Член 7

Уебсайтове за съпоставяне на таксите на национално равнище

1. Държавите членки гарантират, че потребителите имат **безплатен** достъп до поне един уебсайт, **създаден** в съответствие с **параграф 2 или 3, съдържащ поне следното:**
  - а) **съпоставяне на лихвите, изплащани или начислявани по сметката**, на таксите, начислявани от доставчиците на платежни услуги за услугите, предлагани по платежните сметки на национално ниво ;
  - б) **сравнение на определящите фактори за нивото на услугите, предоставяни от доставчика на платежни услуги, включително фактори като броя на клоновете и местоположението им, както и броя на терминалните устройства АТМ, които предоставят достъп до услуги; в) предоставяне на допълнителна информация относно стандартизираната терминология на Съюза, относно достъпа до платежните сметки, включително до платежните сметки за основни операции, както и относно процедурите по прехвърляне на сметки на национално равнище и на равнището на Съюза. Тази информация може да се предоставя чрез връзки към външни уебсайтове.**
2. Държавите членки създават схема за доброволна акредитация на поддържаните от частни оператори уебсайтове за съпоставяне **на елементите за сравнение, описани в член 7, параграф 1, букви а) и б)**, които се предлагат по платежните сметки. За да получат акредитация, поддържаните от частни оператори уебсайтове за съпоставяне на такси:
  - а) **са правно, финансово и** оперативно независими от който и да е доставчик на платежни услуги;

- аа) *ясно разкриват техните собственици и размер на финансиране;*
- аб) *определят ясни, обективни критерии, които служат за база за сравнението;*
- ав) *са безпристрастни до толкова доколкото не поместват на началната си страница или на страниците за съпоставяне на цените реклами от доставчици на платежни услуги, техни агенти, свързани дружества или търговски марки;*
- б) съставени са на ясен и *недвусмислен* език и *по целесъобразност* в тях се използва *стандартизираната терминология*, посочена в член 3, параграф 5;
- в) предоставят *точна и актуализирана* информация и *посочват датата на последната актуализация;*
- г) осигуряват *на потребителите обективни и изчерпателни резултати въз основа на всички критерии за търсене, избрани от потребителите, а в случаите, когато предоставяната информация не представлява пълен преглед на пазара — ясен отчет в това отношение, преди да бъдат визуализирани резултатите;*
- га) *приемат искания за включване в уебсайта от всеки доставчик на платежни услуги в съответната държава членка;*
- д) имат въведена действаща система за обработка на запитвания и оплаквания.

Когато доставчиците на платежни услуги заплащат такси за посочването им на такива сайтове, таксите са недискриминационни и се публикуват на дадения уебсайт.

- 3. Когато няма акредитиран уебсайт съгласно параграф 2, държавите членки гарантират създаването на уебсайт, *поддържан* от компетентния орган, посочен в член 20, *или от името на този орган*, или от всеки друг компетентен орган. Когато има акредитиран уебсайт в съответствие с параграф 2, държавите членки могат да вземат решение за създаването на допълнителен уебсайт от компетентния орган, посочен в член 20, или от всеки друг компетентен орган. Уебсайтовете, поддържани от компетентния орган в съответствие с параграф 1, отговарят на условията, посочени в параграф 2, букви а) — д).
- 4. Държавите членки **■** отказват или отнемат акредитацията на частните оператори в случай на *повтарящо се или продължително* неспазване на задълженията по параграф 2.
- 4а. *Доставчиците на платежни услуги не носят отговорност за неточна или остаряла информация по отношение на тях или техните услуги, съдържаща се на акредитиран или неакредитиран уебсайт за съпоставяне на такси, когато доставчикът на уебсайта не е коригирал тази информация по искане на доставчика на платежни услуги.*

46. *Държавите членки гарантират, че потребителите са информирани относно наличността на уебсайтовете, посочени в параграф 1, и относно акредитираните уебсайтове в съответствие с параграф 2 или 3.*

Член 7а

Уебсайт на Съюза за съпоставяне на такси

1. *Държавите членки уведомяват ЕБО за уебсайтовете за съпоставяне на такси в съответствие с член 7, параграфи 1, 2 и 3.*
2. *До... * [три години след влизането в сила на настоящата директива], ЕБО предоставя обществено достъпен уебсайт на Съюза за съпоставяне на такси, който дава възможност на потребителите да сравнят платежни сметки, предлагани в рамките на вътрешния пазар. За да се допълни тази информация, уебсайтът на Съюза за сравняване на такси предоставя на потребителите речник, съдържащ стандартизирана терминология на Съюза, приета в съответствие с член 3, параграф 5, и практически насоки относно трансграничното прехвърляне на платежни сметки.*

Член 8

Платежни сметки, включени в пакетен продукт

*Без да се засягат разпоредбите на член 4, параграф 2, държавите членки гарантират, че когато платежните сметки се предлагат заедно с други **финансови** услуги или продукти като част от пакетен продукт, доставчикът на платежни услуги уведомява потребителя дали е възможно платежната сметка да бъде закупена отделно и — **ако това е така** — осигурява информация поотделно за разходите и таксите, свързани с всеки един от **другите финансови продукти** и услуги, предлагани в пакетния продукт.*

ГЛАВА III

ПРЕХВЪРЛЯНЕ НА ПЛАТЕЖНА СМЕТКА

Член 9

Предоставяне на услуга по прехвърляне на платежна сметка

1. *Държавите членки гарантират, че доставчиците на платежни услуги предоставят услугата по прехвърляне на платежна сметка, посочена в член 10, за всички потребители, които са титуляри на платежна сметка при **друг** доставчик на платежни услуги, намиращ се на територията на Съюза, **който се е споразумял с приемащата доставчик на платежни услуги относно откриването на нова платежна сметка.***

По отношение на прехвърлянето на платежни сметки, при което и двата доставчика на платежни услуги се намират на тяхна територия,

държавите членки могат да установят или поддържат разпоредби, различаващи се от посочените в член 10, ако това е еднозначно в интерес на потребителите и прехвърлянето на платежни сметки се извършва максимално в рамките на същите общи срокове, посочени в член 10.

Член 10

Услуга по прехвърляне на платежна сметка

1. Държавите членки гарантират, че услугата по прехвърляне на платежна сметка се извършва по инициатива на приемащия доставчик на платежни услуги и се предоставя в съответствие с разпоредбите в параграфи 2 — 7.
2. Услугата по прехвърляне на платежна сметка се извършва по инициатива на приемащия доставчик на платежни услуги. **За тази цел** приемащият доставчик на платежни услуги **получава** от потребителя писмено разрешение за изпълнението на услугата по прехвърляне на платежна сметка. **В случай на съвместни сметки писмено разрешение трябва да бъде получено от всички титуляри на сметката. Разрешението се изготвя на официалния език на държавата членка, в която е въведена услугата по прехвърляне, или на който и да е друг език, за който двете страни са се договорили.**

С разрешението потребителят може да предостави **или да не предостави** изрично съгласие за изпълнението от страна на прехвърлящия доставчик на платежни услуги на всяка от задачите, посочени в параграф 3, букви д) и [...] е), както и **да предостави или да не предостави** изрично съгласие за изпълнението от страна на приемащия доставчик на платежни услуги на всички задачи, посочени в параграф 4, букви в) и г) и в параграф 5. С разрешението потребителят може изрично да поиска прехвърлянето от страна на прехвърлящия доставчик на платежни услуги на информацията, посочена в параграф 3, букви а) и [...] б).

В писменото разрешение се посочва и датата, от която периодичните плащания трябва да бъдат извършвани от сметката, открита при приемащия доставчик на платежни услуги. **Тази дата е поне седем работни дни след деня, в който прехвърлящият доставчик на платежни услуги получи заявката за прехвърляне от приемащия доставчик на платежни услуги съгласно член 10, параграф 6.**

3. В срок от **два работни дни** от получаването на писменото разрешение, посочено в параграф 2, приемащият доставчик на платежни услуги изисква от прехвърлящия доставчик на платежни услуги изпълнението на следните задачи:
  - а) изпраща на приемащия доставчик на платежни услуги и на потребителя (при изрично отправено от него искане в съответствие с параграф 2) списък, съдържащ всички нареждания за периодични кредитни преводи и всички директни дебити, съгласието за които се съхранява при банката на платеца, **ако е приложимо**;
  - б) изпраща на приемащия доставчик на платежни услуги и на потребителя (при изрично отправено от него искане в съответствие с параграф 2) наличната информация относно входящите кредитни преводи и директните

дебити, съгласието за които се съхранява от получателя, извършени по сметката на потребителя за предходните 13 месеца.

- в) изпраща на приемащия доставчик на платежни услуги **допълнителната** информация, **■** необходима за целите на прехвърлянето на платежната сметка;
  - г) когато прехвърлящият доставчик на платежни услуги не разполага със система за автоматизирано прехвърляне на **входящите кредитни** преводи и директните дебити към сметката на потребителя, водена от приемащия доставчик на платежни услуги, **■** той преустановява приемането на директни дебити **и входящите кредитни преводи от** датата, посочена в писменото разрешение;
  - д) когато потребителят е представил изрично съгласие в съответствие с параграф 2, прехвърля положителното салдо по сметката, открита или водена от приемащия доставчик на платежни услуги, на датата, посочена от потребителя; **■**
  - е) когато потребителят е представил изрично съгласие в съответствие с параграф 2, закрива сметката, водена от прехвърлящия доставчик на платежни услуги, на датата, посочена от потребителя.
  - ea) *отменя нарежданията за периодични преводи и кредитни преводи с дата на изпълнение от датата, посочена в разрешението;***
4. След получаването на информацията, изискана от прехвърлящия доставчик на платежни услуги, посочен в параграф 3, приемащият доставчик на платежни услуги изпълнява следните задачи:
- а) в срок от седем **работни** дни съставя посочените от потребителя нареждания за периодични кредитни преводи и ги изпълнява от датата, посочена в разрешението;
  - б) приема директни дебити от датата, посочена в разрешението;
  - ба) *по целесъобразност информира потребителите относно техните права във връзка с директните дебити в ЕЗПЕ, определени в член 5, параграф 3, буква г) от Регламент (ЕС) 260/2012/;***
  - в) когато потребителят е представил изрично съгласие в съответствие с параграф 2, уведомява платците, извършващи периодични кредитни преводи по платежната сметка на потребителя, за данните на водената от приемащия доставчик на платежни услуги платежна сметка на потребителя. Ако приемащият доставчик на платежни услуги не разполага с цялата информация, необходима за уведомяването на платцеца, **в рамките на два дни** той приканва потребителя или – **при необходимост** – прехвърлящия доставчик на платежни услуги **и след съгласие на потребителя**, да предоставят липсващата информация;

- г) когато потребителят е представил изрично съгласие в съответствие с параграф 2, уведомява получателите на средства по директни дебити от сметката на потребителя за данните на сметката му, водена от приемащия доставчик на платежни услуги, и за датата, от която директните дебити ще се изпълняват от тази сметка. Ако приемащият доставчик на платежни услуги не разполага с цялата информация, необходима за уведомяването на получателя, **в рамките на два дни** той приканва потребителя или – **при необходимост** – прехвърлящия доставчик на платежни услуги, **след съгласие на потребителя**, да предоставят липсващата информация;
- д) когато потребителят **бъде приканен** да предостави **за целите на** букви в) и г) **липсващата информация**, той дава на потребителя стандартни уведомителни писма, в които се посочват данните на новата сметка и посочената в разрешението начална дата; **стандартното писмо се изготвя на официалния език на държавата членка, в която е въведена услугата по прехвърляне, или на който и да е друг език, за който двете страни са се договорили.**
- 4а. **Държавите членки гарантират, че на национално равнище са определени крайните срокове както за платците, така и за получателите, за да бъдат взети предвид новите данни на банковата сметка на потребителя, предадени от приемащия доставчик на платежни услуги. Държавите членки гарантират също така, че потребителите са осведомени за тези крайни срокове и свързаните с тях задължения.** 5. Когато потребителят е представил изрично съгласие в съответствие с параграф 2, приемащият доставчик на платежни услуги може да предприеме изпълнението на допълнителни задачи, необходими за прехвърлянето на платежната сметка.
6. След получаването на искане от страна на приемащия доставчик на платежни услуги, прехвърлящият доставчик на платежни услуги изпълнява следните задачи:
- а) изпраща на приемащия доставчик на платежни услуги информацията, посочена в параграф 3, букви а), б) и в), в срок от седем работни дни от получаване на искането;
- б) когато прехвърлящият доставчик на платежни услуги не разполага със система за автоматизирано прехвърляне на **входящите кредитни преводи** и директните дебити към сметката на потребителя, водена от приемащия доставчик на платежни услуги, той **преустановява входящите кредитни преводи и** приемането на директни дебити по платежната сметка **от датата, посочена в искането на приемащия доставчик на платежни услуги;**
- в) прехвърля **всяко оставащо** положително салдо по платежната сметка по сметката, водена от приемащия доставчик на платежни услуги; г) **закрива платежната сметка веднага след като са изпълнени стъпките, посочени в букви а), б) и в);**
- д) в съответствие с параграф 5 извършва всички допълнителни задачи, които са необходими за прехвърлянето на платежната сметка.

- ба. От прехвърлящия доставчик на платежни услуги не се изисква да закрие платежната сметка в съответствие с параграф 6, буква г), ако потребителят има непогасени задължения към него. Доставчикът на платежни услуги информира незабавно потребителя, когато непогасените задължения препятстват закриването на платежната му сметка.**
7. Без да се засягат разпоредбите на член 55, параграф 2 от Директива 2007/64/ЕО, прехвърлящият доставчик на платежни услуги не блокира платежни инструменти преди датата, съгласувана с приемащия доставчик на платежни услуги, **така че предоставянето на платежни услуги на потребителя не се прекъсва по време на процедурата по прехвърляне.**
8. Държавите членки гарантират, че **всички** разпоредби в параграфи 1 — 7, с **изключение на съдържащите се в параграф 4, букви в) и г),** се прилагат също и когато услугата по прехвърляне на платежна сметка се извършва по инициатива на доставчик на платежни услуги, който се намира на територията на друга държава членка.
9. В случая по параграф 8 сроковете, определени в параграфи 3, 4 и 6, се удвояват, **освен във връзка с операции, които попадат в обхвата на член 1 от Регламент (ЕС) № 260/2012, при които както платежната сметка, от която се прехвърля, така и тази, която приема, са в евро.** Настоящата разпоредба подлежи на преглед в съответствие с член 27.

Член 11

Такси, свързани с услугата по прехвърляне на платежна сметка

1. Държавите членки гарантират, че потребителите имат безплатен достъп до личната си информация относно съществуващите нареждания за периодични преводи и директни дебити, съхранявана от прехвърлящия или от приемащия доставчик на платежни услуги.
2. Държавите членки гарантират, че прехвърлящият доставчик на платежни услуги предоставя изисканата от приемащия доставчик на платежни услуги информация в съответствие с член 10, параграф 6, буква а), без да събира такси от потребителя или от приемащия доставчик на платежни услуги.
3. Държавите членки гарантират, че евентуалните такси, които прехвърлящият доставчик на платежни услуги събира от потребителя при закриването на платежната сметка при него, са определени в съответствие с член 45, параграф 2 от Директива 2007/64/ЕО.
4. Държавите членки гарантират, че евентуалните такси, начислявани на потребителя от прехвърлящия или приемащия доставчик на платежни услуги за всяка от услугите, предвидени в член 10, с изключение на посочените в параграфи 1, 2 и 3, са **разумни**.

Член 11а

Автоматично пренасочване

Освен ако Комисията не вземе друго решение след извършването на анализ на регулаторното въздействие, държавите членки гарантират, че в срок до... * [шест години след влизане в сила на настоящата директива], ще бъде създаден механизъм, с който плащанията да се пренасочват автоматично от една платежна сметка в друга в рамките на една и съща държава членка, в съчетание с автоматично генериране на съобщения до получателите или платците при пренасочване на преводи.

Член 12

Финансови загуби за потребителите

1. Държавите членки гарантират, че **таксите и други финансови** загуби, понесени от потребителя поради неспазване на задълженията по член 10 от страна на участващ в процедурата по прехвърляне на платежна сметка доставчик на платежни услуги, се възстановяват от този доставчик на платежни услуги **в рамките на три работни дни след констатиране на неспазването. Тежестта на доказване се носи от доставчика на платежни услуги, който трябва да покаже, че условията, предвидени в член 10, са спазени.**
2. Потребителите не понасят финансови загуби поради грешки или закъснения от страна на платец или получател при актуализирането на данните за платежните сметки на потребителите. **Държавите членки гарантират, че платците и получателите носят отговорност, ако не спазват крайните срокове, определени от държавите членки в съответствие с член 10, параграф 4а.**

Член 13

Информация относно услугата по прехвърляне на платежна сметка

1. Държавите членки гарантират, че доставчиците на платежни услуги предоставят на потребителите информация относно услугата по прехвърляне на платежна сметка, която се отнася до:
  - а) функцията на прехвърлящия и на приемащия доставчик на платежни услуги на всеки етап от процедурата по прехвърляне на платежна сметка съгласно член 10;
  - б) сроковете за изпълнението на съответните етапи;
  - в) евентуалните такси, които се начисляват във връзка с прехвърлянето на платежната сметка;
  - г) всяка информация, която ще бъде изискана от потребителя;
  - д) информация относно процедурите за алтернативно разрешаване на спорове, посочени в член 21.

3. На потребителите се осигурява непрекъснат и безплатен достъп до информацията на дълготраен носител във всички клонове на доставчиците на платежни услуги и в електронен формат на техните уебсайтове.

ГЛАВА IV ДОСТЪП ДО ПЛАТЕЖНИ СМЕТКИ

Член 14

Недискриминация

Държавите членки гарантират, че потребителите, пребиваващи законно в Съюза, не са обект на дискриминация въз основа на своята националност или местопребиваване, *или на друго основание, посочено в член 21 от Хартата на основните права на Европейския съюз*, когато подават искане за откриване на платежна сметка или се опитват да открият и използват платежна сметка в рамките на Съюза. *Притежаването на платежна сметка за основни операции по никакъв начин не е дискриминиращо. Не се позволява никаква дискриминация, която е видима, като например различен външен вид на картата, различна сметка или номер на картата.*

Член 15

Право на достъп до платежна сметка за основни операции

1. Държавите членки гарантират, че *на потребителите се предлагат* платежни сметки за основни операции *от всички доставчици на платежни услуги, които извършват дейност в областта на общите платежни услуги на дребно и които предлагат платежни сметки като неразделна част от обичайната си стопанска дейност*. Държавите членки гарантират, че платежни сметки за основни операции се предлагат не само от доставчици на платежни услуги, чието предлагане на сметки е изцяло онлайн .
- 1а. *Държавите членки могат да отменят задължението по параграф 1, когато доставчиците на платежни услуги:*
- а) *са посочени в член 2, параграф 5 от Директива 2013/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹; б) нямат стопанска цел; в) изискват членство въз основа на определени критерии, например професия.*

---

¹ *Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници, за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 338)*

Всяка отмяна на задължението не накърнява правото на достъп на потребителите.2. Държавите членки гарантират, че **на тяхната територия има система, гарантираща правото на потребителите** да открият и използват платежна сметка за основни операции **съгласно член 14, която изпълнява следните условия:**

- а) това право се прилага независимо от местопребиваването на потребителя, **без да се засягат разпоредбите на параграф 2а;**
  - аа) **въвежда се механизъм, който помага на потребителите, които нямат постоянен адрес, на търсещите убежище лица и на потребителите, които не са получили разрешение за пребиваване, но чието експулсиране е невъзможно поради правни причини, да изпълнят изискванията на глава II от Директива 2005/60/ЕО;**
  - б) упражняването на правото не е твърде трудно или обременяващо за потребителя;
  - ба) **въвежда се механизъм, който гарантира, че потребителите без достъп до банкови услуги, както и уязвимите и мобилните потребители, са информирани за наличността на платежни сметки за основни операции;**
  - бб) **услугата по прехвърляне, определена в членове 10 и 11 от настоящата директива, се прилага и когато потребителят пожелае да премине от друга платежна сметка към платежна сметка за основни операции в обхвата на услугата по прехвърляне на платежни сметки.**
- 2а. **За да могат да упражнят правото си по параграф 2, държавите членки изискват потребителите да имат реална връзка с държавата членка, в която желаят да открият и използват платежна сметка за основни операции.**

Когато от потребителя се изисква да докаже такава връзка, държавите членки гарантират, че за потребителя това не е обременяващо. За тази цел държавите членки гарантират, че компетентните органи ще съставят списък на възможните формални начини, с които може да се докаже наличието на такава връзка. Този списък включва най-малко гражданство, семейни връзки, център на интереси, място на работа, стаж или професионално обучение, проследяване на възможности за професионална дейност или други професионални връзки, място на обучение или професионално обучение, на пребиваване, наличие на собственост и подадена молба за предоставяне на убежище или за миграция.

С цел да бъдат подпомогнати компетентните органи ЕБО разработва насоки в съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

Доставчиците на платежни услуги вземат предвид информацията, предоставена от потребителя, и може да изискват от потребителя при откриване на сметката да присъства физически или да бъде представяван законно от трето лице в най-близкия наличен клон.

Държавите членки гарантират, че потребителите могат да докажат наличието на действителна връзка в рамките на един месец след предварителното дистанционно откриване на сметката. Преди подобна проверка, която в случай на необходимост включва лично присъствие, на доставчиците на платежни услуги е позволено да ограничават използването на сметката.

- 2б. *Държавите членки могат да предвидят, че преди откриването на платежна сметка за основни операции доставчиците на платежни услуги трябва да проверяват дали потребителят е титуляр на активна и равностойна платежна сметка на територията на тази държава членка и да изискват от него да подпише клетвена декларация в този смисъл.*
3. Доставчиците на платежни услуги не могат да откажат искане за откриване на платежна сметка за основни операции, освен в следните случаи:
- а) *когато комплексната проверка, извършена на клиента в съответствие с глава II от Директива 2005/60/ЕО, установи значителен риск сметката да бъде използвана в нарушение на правото на Съюза.*
- б) *в случаите, в които държавата членка е използвала възможността, посочена в параграф 2 от настоящия член, когато потребителят е титуляр на платежна сметка при доставчик на платежни услуги на тяхната територия, което му дава възможност да използва платежните услуги, посочени в член 1б, параграф 1.*
4. *Държавите членки гарантират, че доставчиците на платежни услуги обработват молбите за достъп до платежна сметка за основни операции в срок от седем работни дни от получаването на попълнена молба, включително документ, доказващ самоличността. Държавите членки гарантират, че в случаите, посочени в параграф 3, доставчикът на платежни услуги, в писмен вид и без да събира такса, незабавно уведомява потребителя за отказа и за конкретните причини за него, освен ако оповестяването на тази информация би било в противоречие с целите на националната сигурност или на борбата с финансовите престъпления. Освен това потребителят е информиран за наличието на поне едно безплатно или финансово достъпно средство за правна защита или предложение за консултация и за наличните механизми за алтернативно разрешаване на спорове.* 5. Държавите членки гарантират, че в случаите, посочени в параграф 3, буква б), доставчикът на платежни услуги взема подходящи мерки в съответствие с глава III от Директива 2005/60/ЕО.
6. Държавите членки гарантират, че достъпът и използването на платежна сметка за основни операции не са обвързани с покупката на допълнителни услуги *или дялове от доставчика на платежни услуги.*

Характеристики на платежната сметка за основни операции

1. Държавите членки гарантират, че по платежната сметка за основни операции се предоставят следните услуги:
  - а) услуги, позволяващи извършването на всички операции по откриване, използване и закриване на платежна сметка;
  - б) услуги, позволяващи внасяне на пари по платежна сметка;
  - в) услуги, позволяващи теглене на пари в брой от платежна сметка в рамките на Съюза **на банково гише и на терминално устройство АТМ във или извън работното време на банката**;
  - г) изпълнение на следните платежни операции в рамките на Съюза:
    - (1) директни дебити **в ЕЗПЕ и във валута, различна от евро**;
    - (2) платежни операции в **ЕЗПЕ и платежни операции във валута, различна от евро**, извършвани чрез **платежен инструмент (напр. платежна карта, програмен продукт)** включително онлайн плащания;
    - (3) кредитни преводи в **ЕЗПЕ и кредитни преводи във валута, различна от евро, включително периодични преводи, на терминали, гишета и чрез онлайн системите на доставчика на платежни услуги**.

Държавите членки гарантират, че докато потребителят използва платежната сметка за основни операции за лични нужди, няма ограничения по отношение на броя на операциите, предоставени на потребителя по специалната тарифа, определена в член 17. За да определят кои операции следва да се считат за операции за лични нужди, държавите членки вземат предвид съществуващото потребителско поведение и обичайната търговска практика.

3. Държавите членки гарантират, че за управлението и извършването на платежни операции от платежната си сметка за основни операции потребителят може да използва **клоновете или онлайн системата** на доставчика на платежни услуги, ако той разполага с такава.
4. Държавите членки гарантират, че **платежната сметка за основни операции не включва овърдрафт, освен – когато се счита за целесъобразно – във вид на временен буферен механизъм за кредитиране за малки суми. Държавите членки могат да разрешат на доставчиците на платежни услуги да предлагат овърдрафт и други кредитни продукти под формата на ясно отделени услуги на клиенти с платежни сметки за основни операции.**

Достъпът до платежна сметка за основни операции или нейното използване не се ограничава, нито се обуславя от закупуването на такива кредитни услуги или продукти. Таксите, начислявани за тези услуги, са прозрачни и поне толкова изгодни, колкото при обикновената ценова политика на доставчика.

- 4а. *На Комисията се дават правомощия да приема делегирани актове съгласно член 24 с цел да се актуализира списъкът на услугите, предоставяни по платежните сметки за основни операции, като се има предвид развитието на платежните инструменти и технологии.*

Член 17

Такси по платежните сметки за основни операции

1. Държавите членки гарантират, че услугите, посочени в член 16, се предоставят от доставчиците на платежни услуги безплатно или срещу приемлива такса. *Държавите членки изискват от доставчиците на платежни услуги да гарантират, че сред продуктите, които предлагат, платежната сметка за основни операции е винаги платежната сметка с най-ниската такса за предоставяне на минимален пакет от платежни услуги в съответната държава членка съгласно член 16, параграфи 1 и 2.*
2. Държавите членки гарантират, че таксите, събирани от потребителя за неспазване на задълженията му по рамковия договор, са приемливи *и не надвишават в никакъв случай таксите съгласно обичайната политика за ценообразуване на доставчика.*

Член 18

Рамкови договори и прекратяване

1. По отношение на рамковите договори за достъп до платежна сметка за основни операции се прилагат разпоредбите на Директива 2007/64/ЕО, ако не е предвидено друго в параграфи 2 и 3.
2. Доставчикът на платежни услуги може едностранно да прекрати рамков договор *само* когато е изпълнено поне едно от следните условия:
  - а) потребителят съзнателно е използвал сметката за *незаконни цели*;
  - б) в продължение на над **24** последователни месеца по сметката не е осъществена операция *и дължимите на доставчика на платежни услуги такси не са били платени*;

- в) потребителят съзнателно е предоставил невярна информация, за да получи платежна сметка за основни операции, когато предоставянето на вярната информация би довело до **отказване на искането**;
  - ва) **потребителят не може да докаже съществуването на реална връзка със съответната държава членка съгласно посоченото в член 15, параграф 2а, в рамките на един месец след предварителното дистанционно откриване на сметката**;
  - г) потребителят вече не пребивава законно в Съюза или впоследствие е открил втора платежна сметка в държавата членка, в която той вече е титуляр на платежна сметка за основни операции.
3. Държавите членки гарантират, че когато доставчикът на платежни услуги прекрати договора за платежна сметка за основни операции, той уведомява потребителя, в писмен вид и без да събира такса, за причините и основанията за прекратяването, **за наличието на поне едно безплатно или финансово достъпно средство за правна защита или предложение за консултация и за наличните механизми за алтернативно разрешаване на спорове** най-малко един месец, преди прекратяването да влезе в сила, освен ако оповестяването на тази информация би било в противоречие с целите на националната сигурност.

Член 19

Обща информация за платежните сметки за основни операции

1. Държавите членки гарантират въвеждането на **подходящи** мерки за повишаване на **осведомеността** относно възможността за ползване на платежни сметки за основни операции, ценовите условия по тях, процедурите за упражняване на правото на достъп до платежна сметка за основни операции и начините за достъп до алтернативно разрешаване на спорове. **Държавите членки гарантират, че мерките за комуникация са достатъчни и целенасочени, и по-специално достигат до потребителите без достъп до банкови услуги, уязвимите и мобилните потребители.**
2. Държавите членки гарантират, че доставчиците на платежни услуги предоставят **активно** на потребителите **достъпна** информация **и необходимата помощ** относно спецификата на предлаганите платежни сметки за основни операции, свързаните с тях такси и условията за тяхното ползване. Държавите членки гарантират също така осведомяване на потребителите относно факта, че покупката на допълнителни услуги не е задължително условие за достъп до платежна сметка за основни операции.
- 2а. **Държавите членки следва да насърчават образователните институции и консултантските звена да създават условия за консултиране на най-уязвимите си клиенти, за да ги подпомогнат да действат отговорно и да управляват финансовите си средства. Държавите членки насърчават съответни мерки за тази цел и подобряват обучението в областта на**

финансите, включително в училищата. Рискът от финансово изключване следва да бъде сведен до минимум за всички потребители. Също така се насърчават инициативи на доставчиците на платежни услуги, които са насочени към предоставяне на платежни сметки за основни операции в съчетание с мерки за независимо обучение по финансови въпроси.

- 2б. *Държавите членки гарантират, че доставчиците на платежни услуги, които предлагат платежни сметки за основни операции, публикуват ежегодно данни относно броя на платежните сметки за основни операции, които са били искани, отхвърлени, открити и закрити през съответната година. Съответните данни се събират и публикуват в клоновете и на корпоративно равнище.*
- 2б. *Държавите членки гарантират, че компетентните органи публикуват, включително на техния уебсайт, одит на дейността на всеки доставчик на платежни услуги относно съответствието ѝ с изискването за правото на достъп. За тази цел съответните доставчици на платежни услуги се оценяват независимо, съгласно дейността им по отношение на предоставянето на платежни сметки за основни операции и ежегодно се публикува класация на десетте най-добри банки по пазарен дял. Всички съответни данни се предават на Комисията и на ЕБО.*

ГЛАВА V

КОМПЕТЕНТНИ ОРГАНИ И АЛТЕРНАТИВНО РАЗРЕШАВАНЕ НА СПОРОВЕ

Член 20

Компетентни органи

1. Държавите членки определят компетентни органи, които да гарантират и контролират действителното спазване на настоящата директива. Компетентните органи предприемат всички необходими мерки за гарантиране спазването на нейните разпоредби. Те са независими от доставчиците на платежни услуги. Те са компетентни органи по смисъла на член 4, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.
2. Посочените в параграф 1 органи **са независими от доставчиците на платежни услуги и** притежават всички правомощия **и средства**, необходими за изпълнението на задълженията им. Когато повече от един компетентен орган е оправомощен да гарантира и контролира действителното спазване на настоящата директива, държавите членки гарантират, че тези органи работят в тясно сътрудничество за ефективното изпълнение на функциите си. **Тези органи си сътрудничат тясно с компетентните органи на други държави членки, за да се гарантира правилното и пълно прилагане на мерките, определени в настоящата директива.**

- 2а. *Органите, посочени в параграф 1, редовно се допитват до съответните заинтересовани страни, включително представители на потребителите, за да гарантират и наблюдават ефективното спазване на настоящата директива, без да се засяга клаузата за независимост, посочена в параграф 1.*
3. Държавите членки уведомяват Комисията за определените компетентни органи, посочени в параграф 1, в срок от една година от влизането в сила на настоящата директива. Те уведомяват Комисията за разпределението на задълженията на тези органи. Те незабавно уведомяват Комисията за всяка последваща промяна във връзка с определянето и съответната компетентност на тези органи.

Член 21

Алтернативно разрешаване на спорове

1. Държавите членки установяват адекватни и ефикасни извънсъдебни процедури за подаване на жалби и разрешаване на спорове между потребителите и доставчиците на платежни услуги във връзка с права и задължения, възникнали съгласно настоящата директива. *За тази цел държавите членки определят съществуващи органи и, когато е целесъобразно, създават нови такива.*
- 1а. *Държавите членки гарантират, че доставчиците на платежни услуги се придържат към един или повече алтернативни органи за разрешаване на спорове, които изпълняват следните критерии:*
- а) давностният срок за внасянето на спора в съда спира да тече за времетраенето на алтернативната процедура за разрешаване на спорове;*
  - б) процедурата е безплатна или изисква заплащането на умерена такса, както е постановено в националното законодателство;*
  - в) страните имат достъп до процедурата не само по електронен път;*
  - г) доставчиците, потребителите и други ползватели имат равнопоставено представителство.*
- 1б. *Държавите членки гарантират, че доставчиците на платежни услуги се ангажират с един или повече органи за алтернативно решаване на спорове.*
- 1в. *Държавите членки уведомяват Комисията и ЕБО за органите, посочени в параграф 1, в срок от ... * [шест месеца от влизането в сила на настоящата директива]. Те незабавно уведомяват Комисията за всякакви последващи промени във връзка с тези органи.*
- 1г. *Държавите членки гарантират, че доставчиците на платежни услуги уведомяват потребителя относно структурите за алтернативно решаване на спорове, в чийто обхват попадат, и които са компетентни да разглеждат евентуални спорове между тях и потребителя. Те също така*

посочват дали се ангажират или са задължени да използват тези структури за целите на решаване на спорове с потребителите.

- 1в. *Информацията по параграф 1б се посочва по ясен, разбираем и леснодостъпен начин на уебсайта на доставчиците, когато има такъв, и в общите условия към договора за продажба или за предоставяне на услуги между доставчика и потребителя.*

ГЛАВА VI

САНКЦИИ

Член 22

Административни мерки *и прилагане на административни санкции и други административни мерки*

1. Държавите членки установяват разпоредби за прилагането на административни *санкции и други административни мерки* при нарушаване на националните разпоредби, приети в съответствие с настоящата директива, и вземат всички необходими мерки за осигуряване на изпълнението на мерките и наказанията. *Тези административни санкции и други административни мерки са* ефективни, пропорционални и възпиращи.

Всички парични санкции се определят на равнището на Съюза в рамките на възможното, за да се гарантира ефективното прилагане на националните разпоредби, транспониращи настоящата директива.

2. ЕБО издава насоки за компетентните органи съгласно член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 относно видовете административни наказания и други административни мерки, както и относно размера на административните санкции.

3. Държавите членки гарантират, че компетентните органи своевременно публикуват информация за всяко наказание или друга мярка, наложена за нарушаване на националните разпоредби, транспониращи настоящата директива, включително информацията относно вида и естеството на нарушението.

Държавите членки уведомяват Комисията относно разпоредбите във връзка с наказанията до ...* [18 месеца след влизане в сила на настоящата директива] и относно всякакви последващи изменения във връзка с тях.

ГЛАВА VII

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 23 Делегирани актове

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 24 във връзка с член 3, параграф 4.

Член 24 Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 23, се предоставя на Комисията за неопределен срок, считано от датата на влизане в сила на настоящата директива.
3. Делегираните правомощия, посочени в член 23, може да бъдат оттеглени по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратяват посочените в него делегирани правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в Официален вестник на Европейския съюз или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и Съвета.
5. Делегиран акт, приет съгласно член 23, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът са представили възражения в срок от **три** месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с **три** месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 26 Оценка

1. Ежегодно и за първи път в срок до ... * [3 години *след* влизането в сила на настоящата директива], **държавите членки предоставят на Комисията информацията относно следното:**
  - а) спазването от страна на доставчиците на платежни услуги на разпоредбите в членове 3 — 6;

- б) броя на акредитираните съгласно член 7 уебсайтове за съпоставяне на таксите **и най-добрите практики във връзка с повишаване на удовлетвореността на потребителите от уебсайтовете за съпоставяне на таксите;**
  - в) броя на прехвърлените платежни сметки, **средния срок за извършване на процедурата по прехвърляне на платежна сметка**, средния **общ** размер на таксата за прехвърляне на платежна сметка, броя на случаите, в които е отказано прехвърляне на платежна сметка, **най-често срещаните проблеми, с които се сблъскват потребителите по време на процедурата по прехвърляне на платежни сметки;**
  - г) броя на откритите платежни сметки за основни операции, **срока на използване на този тип сметки**, броя на отказите **и прекратяванията** и основанията за тях, както и съответните такси.
  - га) **предприетите мерки за подпомагане на уязвимите групи от населението по въпросите, свързани с управлението на бюджета и свръхзадължениелостта.**
2. **Комисията представя годишен отчет въз основа на информацията, получена от държавите членки.**

Член 27

Клауза за преглед

1. Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета, в срок от **четири** години от влизането в сила на настоящата директива, доклад за прилагането ѝ, който при необходимост се придружава от предложение.

Докладът включва:

- а) списък с всички процедури за установяване на нарушение, представени пред Комисията във връзка с неправилното или непълно прилагане на настоящата директива;**
- б) оценка на въздействието на настоящата директива относно хармонизирането и интегрирането на банкирането на дребно в рамките на Съюза и равнищата на конкуренция и средния размер на таксите в държавите членки;**
- в) стратегиите за повишаване на качеството, прозрачността и съпоставимостта на предоставянето на платежни услуги в рамките на Съюза, включително прозрачност на стопанските модели и инвестиционни стратегии и корпоративна социална отговорност;**
- г) оценка на разходите и ползите от прилагането на пълна преносимост на номерата на платежните сметки в рамките на Съюза, включително пътна карта с конкретните стъпки, необходими за такова прилагане;**
- д) оценка на характеристиките на потребителите, които са открили платежни сметки за основни операции, от момента на транспонирането на директивата;**

е) примери за най-добри практики в държавите членки с цел намаляване на степента на изключване на потребителите от достъп до платежни услуги;

ж) оценка на таксите, начислявани за платежни сметки за основни операции, като се вземат под внимание критериите, изброени в член 17, параграф 3;

з) оценка на възможностите за установяване в рамките на Съюза на горна граница за общия размер на годишните такси за откриване и ползване на платежна сметка за основни операции и начини за приспособяване на тази граница към националните особености;

и) оценка на въздействието от предоставянето на платежни сметки за основни операции на пазара върху други платежни сметки, които предлагат подобни услуги;

2. При прегледа се оценява, въз основа също така на информацията, получена от държавите членки съгласно член 26, дали да се измени и актуализира списъкът на услугите, предоставяни по платежните сметки за основни операции, като се има предвид развитието на платежните инструменти и технологии.
3. При прегледа се оценява също така дали **■** са необходими допълнителни мерки освен мерките, приети в съответствие с членове 7 и 8 по отношение на уебсайтовете за съпоставяне на такси и пакетните продукти.

Член 28 Транспониране

1. Държавите членки приемат и публикуват законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими за спазването на настоящата директива, до ... * [две години от влизането в сила на настоящата директива]. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.

Когато документите, придружаващи уведомлението за предвидените от държавите членки мерки за транспониране, са недостатъчни за цялостна оценка на съответствието на тези мерки с някои разпоредби от настоящата директива, Комисията може, по искане на ЕБО с оглед изпълнението на неговите задачи съгласно Регламент (ЕС) № 1093/2010 или по собствена инициатива, да изиска от държавите членки да предоставят по-подробна информация относно транспонирането на настоящата директива и прилагането на тези мерки.

2. Те започват да прилагат тези разпоредби една година след влизането в сила на настоящата директива.

Чрез дерогация от първата алинея държавите членки прилагат глава III от ... * [18 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива] по отношение на услугите по прехвърляне между доставчици на платежни услуги, установени в една и съща държава членка, и – за платежни сметки в евро – между доставчици на платежни услуги, установени в Съюза, по отношение на платежни услуги в евро. Чрез дерогация от първата алинея и освен ако Комисията не вземе друго решение в рамките на

проекта за анализ на регулаторното въздействие, държавите членки прилагат разпоредбите на глава III от ... * [48 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива] по отношение на услугите по прехвърляне между доставчици на платежни услуги, установени на територията на Съюза за платежни сметки във валута, различна от евро.

Чрез дерогация от първата алинея държавите членки прилагат член 4, параграфи 1 до 6, член 5, параграфи 1 и 2 и член 6, параграфи 1 и 2 в рамките на 18 месеца от датата на публикуване на списъка, посочен в член 3, параграф 5.

Чрез дерогация от първата алинея държавите членки, които до 1 януари 2014 са установили национална законодателна система, гарантираща достъпа до платени сметки за основни операции за потребители, пребиваващи законно на тяхната територия, прилагат разпоредбите на глава IV от ... * [24 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива].

3. Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите членки.
4. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 29

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в Официален вестник на Европейския съюз.

Член 30

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки в съответствие с Договорите.

Съставено в

За Европейския парламент

Председател

За Съвета

Председател